

Srijeda, 29. travnja 2015.

P8_TA(2015)0176

Izvanredna sjednica Europskog vijeća (23. travnja 2015.) – Nedavne tragedije u Sredozemnom moru i migracijska politika i politika azila u EU-u**Rezolucija Europskog parlamenta od 29. travnja 2015. o nedavnim tragedijama u Sredozemnom moru i migracijskoj politici i politici azila u EU-u (2015/2660(RSP))**

(2016/C 346/07)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije,
 - uzimajući u obzir Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
 - uzimajući u obzir Ženevsku konvenciju iz 1951. i dopunski protokol uz nju,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2013. o migracijskim tokovima u Sredozemlju, s posebnim naglaskom na tragične događaje kod Lampeduse ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 22. svibnja 2014. o provedbi komunikacije o radu Radne skupine za Sredozemlje,
 - uzimajući u obzir raspravu održanu u Parlamentu 25. studenog 2014. o situaciji na Sredozemlju i potrebi za cjelovitim pristupom EU-a migraciji,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2014. o situaciji na Sredozemlju i potrebi za cjelovitim pristupom EU-a migraciji ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir inicijativu Ureda visokog povjerenika UN-a za izbjeglice (UNHCR) o središnjem Sredozemnom moru i prijedloge UNHCR-a za rješavanje aktualnih i budućih dolazaka tražitelja azila, izbjeglica i migranata u Europu,
 - uzimajući u obzir akcijski plan o migraciji u deset točaka koji je donesen na zajedničkom zasjedanju Vijeća za vanjske i unutarnje poslove od 20. travnja 2015.,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća EU-a s posebnog sastanka na vrhu o izbjegličkoj krizi na Sredozemlju od 22. travnja 2015.,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je prema podacima Međunarodne organizacije za migracije (IOM) od početka godine u Sredozemnom moru život izgubilo više od 1500 osoba;
- B. budući da je prema procjenama Međunarodne organizacije za migracije (IOM) od 1. siječnja 2015. na talijansku obalu stiglo 23 918 migranata; budući da je prema podacima grčkih vlasti grčka obalna straža u prva tri mjeseca 2015. u Egejskom moru spasila 10 445 migranata;
- C. budući da su talijanske pomorske snage, talijanska obalna straža, talijanska mornarica i nekoliko trgovačkih brodova neumorno provodili operacije kako bi spasili migrante u opasnosti na Sredozemnom moru te su u šest dana, od petka 10. travnja do četvrtka 16. travnja 2015., uspjeli spasiti gotovo 10 000 migranata;
- D. budući da je posljednjom operacijom Mare nostrum, koja je bila usredotočena isključivo na potragu i spašavanje u Sredozemnom moru, u razdoblju od 364 dana spašeno 150 810 migranata; budući da iz prvih procjena ne proizlazi da se broj migranata koji prelaze Sredozemno more sad smanjuje;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0448.⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0105.

Srijeda, 29. travnja 2015.

- E. budući da sve više ljudi koji pokušavaju prijeći Sredozemno more bježe od sukoba ili progona u Siriji, Iraku, Eritreji, Somaliji i Libiji; budući da je do 700 migranata nestalo te postoje strepnje da su se utopili nakon što se drveni ribarski brod na kojem su bili nagurani prevrnuo u blizini Libije u trenutku kad mu je portugalski trgovački brod dolazio u pomoć kasno u subotu 18. Travnja 2015.; budući da je jedan od preživjelih obavijestio talijanske vlasti da postoji mogućnost da je na brodu bilo i do 950 osoba; budući da se početkom mjeseca dogodila slična tragedija u kojoj je život izgubilo 400 migranata kad se prevrnuo drveni ribarski brod koji je prevezio oko 550 ljudi;
- F. budući da je zajednička operacija Triton koju koordinira Frontex počela u potpunosti funkcionirati 1. studenog 2014., s početnim proračunom u iznosu od samo 2,9 milijuna EUR mjesečno u usporedbi s proračunom većim od 9 milijuna EUR mjesečno za operaciju Mare Nostrum; budući da je od pokretanja zajedničke operacije „Triton” na središnjoj sredozemnoj ruti spašeno više od 24 400 nezakonitih migranata, među ostalim gotovo 7860 migranata, čije je spašavanje sufinancirao Frontex;
- G. budući da krijumčari i trgovci ljudima iskorištavaju nezakonitu migraciju i ugrožavaju živote migranata radi vlastite zarade, odgovorni su za tisuće smrtnih slučajeva te predstavljaju ozbiljan izazov za EU i države članice; budući da trgovci od kriminalnih aktivnosti ostvaruju zaradu od 20 milijardi EUR godišnje; budući da su prema podacima Europol organizirane kriminalne skupine koje aktivno omogućavaju prijevoz nezakonitih migranata preko Sredozemnog mora povezane s krijumčarenjem ljudi, droga, oružja i s terorizmom; budući da je 17. ožujka 2015. Europol osnovao zajedničku operativnu skupinu Mare kako bi se borio protiv tih kriminalnih skupina;
- H. budući da regionalna nestabilnost i sukobi utječu na masovni priljev migranata i tokove raseljenih ljudi, a time i na broj pojedinaca koji žele dospjeti u EU; budući da će brzo širenje Islamske države i Daesha u područjima koja graniče s područjima pogođenima sukobom u konačnici utjecati na masovni priljev migranata i tokove raseljenih ljudi;
1. izražava duboko žaljenje i tugu zbog opetovanog tragičnog gubitka života na Sredozemlju; poziva Europsku uniju i države članice da poboljšaju postojeću suradnju i učine sve što je moguće kako bi spriječile buduće pogibije na moru; poziva EU i države članice da učine sve što im je u moći kako bi utvrdili identitet tijela i nestalih osoba te o tome obavijestili njihovu rodbinu;
 2. poziva EU i države članice da predvide potrebne resurse kako bi zajamčili da se obveze koje se odnose na traganje i spašavanje učinkovito ispune i da se za njih osiguraju dostatna sredstva; poziva države članice da i dalje pokazuju solidarnost i predanost povećanjem svojih doprinosa proračunima i operacijama Frontexa i EASO-a i obvezuje se da će tim agencijama preko proračuna EU-a i svojih relevantnih fondova osigurati resurse (ljudske resurse i opremu) potrebne za ispunjenje njihovih obveza;
 3. ponavlja potrebu da se odgovor EU-a na nedavne tragedije u Sredozemnom moru temelji na solidarnosti i pravednoj podjeli odgovornosti, kako je navedeno u članku 80. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), i da se primijeni sveobuhvatan europski pristup; ponavlja potrebu za pravednijom podjelom odgovornosti i solidarnosti između EU-a i država članica koje primaju najveći broj izbjeglica i tražitelja azila u apsolutnim vrijednostima ili proporcionalno;
 4. pozdravlja obvezivanje Europskog vijeća na jačanje operacije EU-a Triton povećanjem financijskih sredstava i imovine; potiče EU da ustanovi jasan mandat Tritona kako bi se povećalo njegovo područje djelovanja i proširio njegov mandat za operacije traganja i spašavanja na razini EU-a;
 5. poziva na snažnu i trajnu europsku humanitarnu operaciju spašavanja koja bi poput operacije Mare Nostrum trebala djelovati na otvorenom moru i kojoj bi sve države članice trebale doprinijeti financijski te opremom i imovinom; poziva EU da sufinancira takvu operaciju;
 6. pozdravlja prijedlog Europskog vijeća o zajedničkoj obradi zahtjeva za azil uz podršku skupina EASO-a; poziva Komisiju da proširi mandat EASO-u radi povećanja njegove operativne uloge u obradi zahtjeva za azil;

Srijeda, 29. travnja 2015.

7. poziva države članice da u potpunosti iskoriste postojeće mogućnosti za izdavanje humanitarnih viza u svojim veleposlanstvima i konzularnim uredima; s tim u vezi ističe da bi Vijeće trebalo ozbiljno razmotriti mogućnost aktiviranja Direktive o privremenoj zaštiti iz 2001. ili mogućnost primjene članka 78. stavka 3. UFEU-a, prema kojima se predviđa mehanizam solidarnosti u slučaju masovnog i iznenadnog priljeva raseljenih osoba;
8. poziva države članice, a posebno one države članice koje uopće nisu dale svoj doprinos, da daju veći doprinos postojećim programima premještanja;
9. poziva Komisiju da uspostavi obvezujuću kvotu raspodjele tražitelja azila među svim državama članicama;
10. naglašava da je potrebno poticati politike dobrovoljnog povratka uz istovremeno jamstvo zaštite prava svih migranata i brigu za siguran i zakonit pristup sustavu EU-a za azil u skladu s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja;
11. pozdravlja činjenicu da su se Visoka predstavnica/potpredsjednica Komisije i latvijsko predsjedništvo smjesta okupili na izvanrednom zajedničkom vijeću ministara vanjskih poslova i ministara unutarnjih poslova u Luxembourg u te pozdravlja činjenicu da su se države članice odmah okupile na izvanrednom sastanku na vrhu kako bi iznašle zajednička rješenja kao reakciju na kriznu situaciju u Sredozemlju; napominje da je održana opsežna prva rasprava o mogućnostima spašavanja života, borbe protiv krijumčara i trgovaca ljudima i podjele odgovornosti kad je riječ o prihvatu i zaštiti među državama članicama; ističe da države članice trebaju dodatno izgrađivati predanost i žali zbog nedostatka predanosti Europskog vijeća da uspostavi vjerodostojan obvezujući mehanizam solidarnosti diljem EU-a;
12. poziva sve države članice sudionice na brzo i cjelovito prenošenje te učinkovitu primjenu zajedničkog europskog sustava azila, čime će se jamčiti zajedničke europske norme, uključujući uvjete prihvata tražitelja azila i poštovanje temeljnih prava, kako je predviđeno u okviru postojećeg zakonodavstva;
13. poziva na bolju koordinaciju politika EU-a i država članica u rješavanju glavnih uzroka migracije; naglašava potrebu za cjelovitim pristupom EU-a kojim će se poboljšati usklađenost njegovih unutarnjih i vanjskih politika, a posebno njegova zajednička vanjska i sigurnosna politika, razvojna i migracijska politika; poziva na jačanje suradnje EU-a s partnerskim zemljama na Bliskom Istoku i u Africi kako bi se promicali demokracija, temeljne slobode i prava, sigurnost i napredak;
14. potiče države članice i treće zemlje da definiraju najstrože moguće kaznene sankcije za trgovinu ljudima i krijumčarenje u EU-u i preko njegova teritorija te također za pojedince ili skupine koje iskorištavaju ugrožene migrante u EU-u te da istodobno zajamče da pojedinci koji priskoče u pomoć tražiteljima azila i brodovima u opasnosti neće kazneno goniti;
15. poziva države članice da usko surađuju s Europolom, Frontexom, EASO-m i Eurojustom u borbi protiv trgovaca ljudima i kriminalnih mreža krijumčara u nastojanju da otkriju i prate njihove izvore financiranja i utvrde njihov način rada kako bi ih spriječili da ostvaruju zaradu ugrožavajući živote migranata; naglašava potrebu za jačanjem suradnje s trećim zemljama, posebno s onima koje okružuju Libiju, što je nužno ako se želi uspješno uništiti te kriminalne mreže i u smislu osposobljavanja za kazneni progon i pružanja informacijskih usluga; naglašava potrebu da treće zemlje poštuju međunarodno pravo u pogledu spašavanja života na moru i pobrinu se za zaštitu izbjeglica i poštovanje temeljnih prava;
16. ističe da se glavni uzroci nasilja i nerazvijenosti moraju rješavati u zemljama podrijetla kako bi se zaustavili tokovi izbjeglica i ekonomskih migranata; s tim u vezi ističe da bi znatno poboljšanje struktura upravljanja stvaranjem djelotvornih i uključivih javnih institucija, jamčenje izgradnje kapaciteta u sustavima za azil trećih zemalja, uspostava vladavine prava i borba protiv sustavne korupcije na svim razinama, kao i promicanje ljudskih prava i većeg stupnja demokracije trebali biti glavni prioriteti svih vlada u zemljama podrijetla;
17. ponavlja da podupire sve pregovore UN-a u cilju ponovnog uspostavljanja demokratske vlasti u Libiji te svoju obvezu u pogledu jačanja napora kako bi se riješilo pitanje sukoba i nestabilnosti u Libiji i Siriji; naglašava da je uspostavljanje regionalne stabilnosti na područjima sukoba presudno za smanjenje daljnjeg raseljavanja stanovništva;

Srijeda, 29. travnja 2015.

18. podsjeća da je svrha ove Rezolucije da se reagira na nedavne tragične događaje u Sredozemlju i na zaključke Europskog vijeća od 23. travnja 2015. te da se predloži niz hitnih mjera koje će se smjesta poduzeti, imajući na umu da Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, nadležni odbor za ta pitanja, trenutačno sastavlja izvješće u kojem će se prikazati srednjoročno i dugoročno političko usmjerenje Parlamenta kad je riječ o migraciji;
 19. poziva Komisiju da izradi i osmisli ambiciozan europski program o migraciji kojim se u obzir uzimaju svi aspekti migracije;
 20. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-